

Pověsti z Nýrska

I to, co je ztracené, může být pokladem, říkám si, když chodím krajinou kolem Nýrska. Před očima mám vzácné poutníky, kteří mne cestou života předešli - Vilém Kudrlička, Joža Urban, Otto Kaskoun či Olda Richter. S úžasem jsem držel ikonickou sochou mariánskou z Červeného Dřeva, když mi ji vložil do náručí arciděkan Šumavy páter Šimsa. O jejím zrození vzniklo několik překrásných legend.

Ve stejných končinách pobíhal divý skřet Stilzel a dal vzniknout mnoha strašidelným příběhům. Blata měla svého Móndla, Železná Ruda Starce z hory, Hojsova Stráž víly v pivovarské studni a po všech odlehlých koutech Západní Šumavy vznikaly další svérázné pověsti. Stejně jako byly svérázní lidé uprostřed hvozdů. A můžeme naše putování ukončit u studánky svaté Walburgy na Prenetu. Její voda je léčivá a dokáže utišit naši žízeň po kráse, lásce a naději. Snad uslyšíte i její šepot: „Jsem tvým domovem“.

Více o autorovi Ondřeji Fibichovi na www.cestyksumave.cz

Nýrská baba

Jednou nad Nýrskem trvala děsivá bouře a lidé zoufale vyzváněli na všechny zvony. I pan farář vynesl z kostela monstranci, modlil se a odháněl mračna pryč, ale bez úspěchu. Nakonec vystřelil do nebe posvěcenou skleněnou kouli a náhle na zem spadla divná ženská. Důstojný pán se podivil, odkud se vzala, a ona mu vysvětlila, že tudy lítá s bouří pravidelně a že ji pokaždé zpět zahnali železní psi, kteří jsou umístění na kostelní věži. Z toho vysvitlo, že je čarodějnicí, a hned ji popadli rychtářovi holomci a šup s ní na hranici. Chtěli ji za její čarování upálit. Když už okolo ní vyšlehly plameny, prosila, aby jí splnili poslední přání a podali klubko nití. Hned navinula vlákno na jeden prst levé ruky a potom vyhodila klubko do výše. Vyjela s jekotem po té niti vzhůru a zmizela v oblacích.

Blochů ráj

Dávno již tomu, co do Nýrska přišli první židé. Rodina Blochova se tu usadila a po staletí rozmnožovala. Blochové zalidnili toto šumavské městečko natolik, že se Nýrsku jeden čas říkalo Blochowitz.

Josef Grosskopf in www.kohoutikriz.org

Mrtvá šatnářka

Na kraji louky u Nýrska se na bříze oběsila jedna nešťastnice. Po nějakém čase tam ráno přišli sekáči a dali se do díla. Slunce začalo připalovat, takže si svlékli svoje svršky a hodili je pod osudný strom. Podivně si při tom zažertovali: „Oběšená, žes to ty, pohlídej nám kabáty!“ Pomalu se loukou vzdalovali a tráva utěšeně padala. Když se navečer vrátili pro své kabáty a kazajky, leželo všechno pod břízou roztrhané na kusy.

Gustav Jungbauer, Böhmerwald Sagen 1926, str. 223

O věčném židu

Říkávalo se na Šumavě o potrhlem člověku: „Běháš jako Věčný žid!“ A jak se na takové úsloví přišlo? Nu, poslechněte si. Když byl Pán Ježíš zajat v zahradě getsemanské a na smrt odsouzen, vložili mu na ramena těžký kříž, aby ho až na horu Kalvárii donesl. Kříž byl moc těžký, až pod ním Kristus klesal. I chtěl si na své poslední cestě trochu odpočínout a zastavil se před domkem jednoho žida. Ten žid byl ševcem. Když viděl, že si chce před jeho dveřmi odsouzený odpočinout, odháněl ho potěhem. Ježíš se zarmoutil nad takovou bezcitností i pra-vil: „Ty...ty...ty! Tulákem a běžencem budeš na zemi, nikde nebudeš mít stání, ani žádného odpočinku!“ Švec, jako by se proroctví lekl, vyrazil na opačnou stranu tak, jak byl, rozcuhaný, s roztrhanou košilí i kalhotami usmolenými od práce. Už se domů nevrátil a běhá světem dosud. Lidé jej často vidí přes hory a doly pospíchat, trním a kamením se prodírat, bloudit zemí i povětřím. „Než všechny země a moře přebu-de, snad do soudného dne to nebude.“

Josef Koržinek, rukopis b. d.

Huba plná špíny

V Nýrsku se pravidelně zastavoval jeden hauzírník s peřím. Byl pověstný svou nevymáchanou hubou a nikdo ho v tomto nepředčil. Jednou zase hrál karty a pil jako duha. Musel si odskočit

ven a když zjistil, že mu to nejde hladce, začal ukrutně klít a nadávat. Tu se zvedl děsný vítr, popadl ho a holou zadnicí napřed nesl přes hory a doly. Když ho ta mocná síla upustila, vletěl rovnou do obrovské louže, až bahno vystříklo vúkol a pořádně se v něm vyválel. Od té doby si už nezaklel.

Gustav Jungbauer, Böhmerwald Sagen 1926, str. 190-1

Lkající matička

Kolem Nýrska se v dávných časech potulovala Lkající matička. Tak se říkalo zjevení, které bylo spíše slyšet než vidět. Kdo toto srdcervoucí naříkání slyšel, v následujících dnech se se zlou potázal. Kdo mohl, klidil se Lkající matičce z cesty.

Josef Virgil Grohmann, Sagenbuch aus Böhmen und Mähren 1863

Jak vznikla chudobka

Milý Pánbu stvořil svět – pole. louky samý květ Růži, která zdobí vlasy Karafiát štíhlé krásy Bledolící lilii S máky tváře ožijí Poměněčku – paměť štěstí i macešku na rozcestí Slunečnice s límcem žlutí ke slunci tě vzhlížet nutí Co to ale dole spinká? Drobná tichá fialinka! Mezi klasy, lidé dobří, cosi se tam různě modří a není to ostří srpů, to jen vítr sklání chrpu Pampeliška se lví hřívou, bodlák s tváří neduživou, dohromady obraz tvoří Léto voní, zraje, hoří Všechny květy oči mámí, v poli louce nebo v pláni Pro každého je jich dost Bůh nám je dal pro radost Když byl hotov se svou prací, andílek se k němu vrací Z velké dálky - hvězdné říše a prosí ho náhle tiše: „ Ještě kvítek, božíčku, něco jako slepičku, přičinlivou, kropenatou, skromnou, pilnou, prostě zlatou!“ Než andělík chvíli vyčká, je tu nýrská chudobička na zemi jak hvězda bílá, poslední, přec Bohu milá Jsou ta kvítka nebe svědky Říká se jim „Margaretky“

Jan Korzinek, Rukopis b. d.

Více pověstí na <https://povesti.knih-pt.cz/obsah/seznam?region=10>

Knihy s tematikou pověstí, legend, pohádek a dalších příběhů od Ondřeje Fibicha si můžete rezervovat v naší knihovně [zde](#)

Výběr titulů

